Kabinetszekrény - ún. Schreibtisch

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	59.1847.1
Készítés ideje:	1590 KÖRÜL
Készítés helye:	Innsbruck (feltehetően)
Anyag:	fenyőfa alap (vakfa); haboskőris borítás; jávorfa berakás; körtefa berakás; szilvafa berakás; tölgyfa berakás; zöldre pácolt bukszus
Méretek:	magasság: 59 cm szélesség: 86,5 cm mélység: 38,5 cm

Négyszögletes ládára emlékeztető forma. A tetőn, a homloklapon, vagyis a lehajtható írólapon, a hát- és oldalfalakon széles sötét keretbe foglalt mezők haboskőrisből. A homloknézeti oldalon ezekben egy-egy virágos-leveles ágon ülő „tarka” madár. A bútor sarkait fehér festékkel kitöltött maratott díszű vasveretek védik. Belsejében négy ajtócska mögött polcos rekeszek, valamint tizenkét kis fiók. Az intarzia jellegzetes elemei: a fiókokon és ajtócskákon képzeletbeli, elhagyatott romok és építmények. Az írólapon virágos-leveles indákkal átfont, áttört tekercsek szövevénye széles bordűrt alkot és keretbe foglal egy fantasztikus kompozíciót, ennek főalakja kezében bogyós ágat tartó, könyökére dűlő puttó.

Rokon emlékek: "Schreibtisch" Anna Katarina főhercegnő tulajdonából, Innsbruck (?) 1590 körül, Innsbruck, Servitenkloster "Schreibtisch", Tirol 1580-1590 között, Amszterdam, Rijksmuseum mindkettőt közli: Lieselotte Möller: Der Wrangelschrank und die verwandten süddeutschen Intarsienmöbel des 16. Jahrhunderts. Berlin 1956, Nr. 28, 68, 114-116. és 174. sz. kép.

Az Iparművészeti Múzeum kabinetszekrényéhez, a dél-német területről származó analóg darabokhoz hasonlóan nem tartozott állvány. Az ábrázolások az elmúlás, az enyészet hangulatát sugallják, míg a buja vegetáció s maga a gyermekalak is, a lassú újjászületés gondolatát hordozzák. A rom-architektúra Léonard Thiry és J. A. Du Cerceau (1550) metszeteire vezethető vissza, később elsősorban a Nürnbergben és Augsburgban működő Lorenz Stöer rajzai és főleg "*Geometria et Perspectiva etlicher zerbrochener Gebew*" című, 1567-ben megjelent fametszetei formálták és terjesztették ezt az absztrakt, szimbolikus tartalmú, manierista intarziastílust, amelynek számos emléke maradt fenn kabinetszekrényeken és az ún. *Schreibtisch*eken. A készítés helyének azért tartjuk Innsbruck központtal Tirolt, mert az áttört hengertekercs, kabinetszekrényünk egyik fontos díszítőeleme, ennek a területnek számos ismert darabján tűnik fel.

Irodalom

- szerző: Horváth Hilda: *Iparművészeti kincsek Magyarországon*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - Nr. 7.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fa, bútor 8.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 301. (Zlinszkyné Sternegg Mária)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum